



Ilaty azaldy



Geçen ýyl Ýaponiýanyň ilatynyň azalyp, ýurtda ýaşaýan daşary ýurtlaryň hem hasap edeninde, 125 million 416 müň 877 bolandygy mälim edildi.

Girdejileri köpeldi



«Microsoft» we «Alphabet» kompaniýalarynyň girdejileriniň ýylyň ikinji çärgesinde artandygy mälim edildi.

Arassa energiýa önümçiligi artdy



Dünýäniň ykdysady taýdan iň kuwwatly ýurtlarynyň biri bolan Hytaýda arassa energiýa pudagynda uly ösüş hasaba alndy.

ADAM HUKUKLARYNY ÜPJÜN ETMEK BOÝUNÇA PUDAGARA TOPARYŇ MEJLISI

Başlangyjy 1-nji sahypada. Bu resminama Türkmenistanyň Konstitusiasynyň, «Çagalaryň hukuklarynyň döwlet kepillikleri hakynda» Türkmenistanyň Kanunynyň, BMG-niň Çagalaryň hukuklary hakynda Konwensiasynyň we çagalaryň bähbidine gönükdirilen beýleki resminamalaryň ýörelgelerine esaslanýar.



Çagalaryň hukuklaryny durmuşa geçirmek boýunça Hereketleriň milli meýilnamasynyň ýerine ýetirilmeşi Türkmenistanyň ýurduň ýaş raýatlarynyň hukuklaryny üpjün etmek boýunça öz üstüne alan borçnamalaryny berjaý edýändigini tassyklaýar.

rejesi bilen tanyşmaga mümkinçilik berýär. Şeýle hem pudagara toparnyň mejlisinde Birleşen Milletler Guramasynyň Türkmenistandaky wekilhanasy bilen Hereketleriň bilelikdäki meýilnamasyny durmuşa geçirmek boýunça anyk ugurlar ara alnyp maslahatlaşyldy.

GÜN URMADAN GORANMAGYŇ USULLARY

Gün şöhesi dürli şöhlenmeleriň güýçli çeşmesi bolup, olaryň içinde ultramewşe şöhesi möhüm ähmiýete eýedir. Olar az mukdarda adam bedenine, esasan hem, çagalaryň üçin has zerurdyr.

Açyk reňkli egin-eşikleri, nah matadan tikilen ýeňil we giň biçüwli eşikleri geýmeli. Guşak guşanmasaň, kemer dakynmasaň gowy.



- Açyk reňkli başgaplary geýmeli. Günden gorayan ýörite äjneklere dakynmaly. Saýawan götirmeli. Düzüminde efer ýagy bolan gzellik serişdelerini, atylary kosmetolog bilen maslahatlaşyp ulanmaly.

Günüň zyýanly täsirinden gorajan C, PP witamini baý önümleri köpräk iýmeli. Günüň dowamynda ulanylan suwuklygyň (şerbet, mineral suwlar, gatyk, çal, aýran, dürli şireler) mukdary 2 litrdan az bolmaly däl.

GÜN URMADA ILKINJI KÖMEK

- Gün uran adama gysgalyk ýagdaýda ilkinji kömek berilýär. Gün uran adamy salkyn ýere (kölegä, salkyn otaga) geçirmeli. Kemerini, köyneklirini iliklerini yazdymaly. Ejir çekýän näsagyň goltuklaryna, boýnuna, döş kapasasyna sowuk suwa öllenen mata bölgeini goýmaly. Ejir çekýän näsagyň goltuklaryna, boýnuna, döş kapasasyna sowuk suwa öllenen mata bölgeini goýmaly. Eger-de Gün uran adam huşunda bolsa suw bermeli. Tiz kömek gullugy gelyänçä näsagyň ýagdaýyny gözgeçlikde saklamaly.

Annamyrat ŞAGYLYJOW, Aşgabat şäherindäki Bejeriş-sagaldyş hassahanasynyň lukmany.

GÜN URMADAN NÄDIP GORANMALY?

Irden sagat 9:00-dan 18:00-a çenli Günüň aşagynda köp durmaly däl.

HAS KÖP GEPLEŞILÝÄN DILLER

Irki döwürlerden bäri dünýä halklarynyň arasynda düşünişmek üçin käbir diller has ýöregünli bolupdyr. Bu ýagdaý, esasan, söwda ýollary, medeniýet we beýleki sebäplere görä wagtyň geçmeşi bilen üýtgeýär.

Ilatly ýurtlarda hem resmi dil hasaplanýar. Dünýäniň 22 arap ýurtda ýaşaýan 372 million töweregi adam arapça gürläýär.



Aziýa ýurtlarynda ýaýran dilleriň biri bolan rus dili halkara derejesinde ähmiýete eýedir. Portugaça bilýänleriň sany 257 million töweregi bolup, 10 ýurduň resmi dili hasaplanýar.

Ikinji ýerde hytaýça (mandarinçe) durýar. Bu dil Hytaýyň, Taýwanyň we Singapuryň resmi dili hasaplanýar.

Dünýäde 280 milliondan köp adam fransuzça gepleýär. Dünýäniň 29 ýurduň resmi dili hasaplanýan fransuz dili Kanada, Şweýsariýa we Kamerun ýaly käbir ýurtlarda, şeýle hem köp sanly adada belli bir sebitiň dili ýa-da ikinji resmi dili hasaplanýar.

DÜNÝÄNIŇ IŇ GÜNEŞI ÝERI ANYKLANDY

Alymlar Ýer ýüzüniň iň köp Gün şöhesi düşýän yerini anykladylar. Günüorta Amerikadaky Atakama çölüniň Altiplano diýen ýerine Gün şöhesiniň has köp düşýändigini mälim edildi.



Niderlandlardaky Groningen uniwersitetiniň ylmy işgäri Weneranyň Ýer bilen deňeşdirilende, Güne 28 götirim has ýakyndygyna ünsi çekip, Altiplanodaky ýagdaýyň ynanar ýaly dälidigini aýtdy.

barlaglarda deňiz derejesinden 5 müň metr beýiklikdäki bu sebitiň ýokarsyndaky ýuka we has belentde ýerleşen bulutlaryň edil lupa ýaly Ýer ýüzüne düşýän şöhläniň dykzlygyny artdyryandygy ýüze çykaryldy.

Täze enjamlaryny tanyşdyrdy



Dünýäniň iň köp smartfon öndürjü kompaniýasy bolan «Samsung» Seul şäherinde ýylyň garaşylýan çäresini geçirdi. «Galaxy Unpacked» atly tanyşdyryş dabarasyna äpet ekranly, «akyllu» sagatlar we beýleki enjamlar görkezildi.

Ykdysady ösüş çaklamasy ýokarlandyryldy



Halkara Pul Gaznasý şu ýylyky global ykdysady ösüş baradaky çaklamasynyň 2,8 götirimden 3 götimize çykardy. Geljek ýylyky 3 götirimlik ösüş çaklamasy bolsa üýtgedilmedi.

Publication details for ZAMAN-TÜRKMENISTAN including contact information, circulation, and subscription rates.



DÜNYÄ HABARLARY

gysga setirlerde

Şazada Diananyň örmesi satylar. Bejik Britaniýanyň «Sotheby's» auksionynda Diananyň meşhur örmesi satylar.

Internet hemralaryny orbita çykardy. ABS-nyň «SpaceX» kompaniýasy ýene 15 sany «Starlink» internet hemrasyny orbita çykardy.

Orwelliň suratyny çekdi. Italiýaly suratkeş Dario Gambriň meşhur britan ýazyjysy Jorj Orwelliň suratyny bugdaý meýdanynynda şekillendirdi.

Iň «güçlü» pasportlaryň sanawy. Singapuryň pasporty «Henley Passport Index» sanawynda 2023-njy ýylda dünýäniň iň güçlü pasporty hökmünde ykrar edilip, onuň eýeleri 192 ýurda wizasyz baryp bilýärler.

Täze diş çykar. Yapon barlag geçirijileri täze diş çykmagyna mümkinçilik berjün dermany oňlap tapdular. Täze usul adam bedeninde USAG-1 geniniň öňüni alýan antitelalary işläp çykarmaga mümkinçilik berýär.

Resmi dil diğilip ygylan edildi. GAR-nyň Prezidenti Siril Ramafosa günortaafrikaň um-ýsarat diline ýurtta resmi dil derejesini bermek hakynada Kanuna gol çekdi.

Gadymy mülkler arzanlady. Fransiýada gadymy mülkler ýulyň dowamynda 20-25% arzanlady. Yurduň dogzalmaýan emlak bazarynda dörän çöküntilik sebäpli köne mülkleriň nyhlarynyň peselendigi habar berilýär.

Olimpiýa fakeli satlydy. Fransiýanyň Grenobl şäherinde 1968-nji ýylda geçirilen gysky oýunlaryň Olimpiýa fakeli «RR Auction» auksionynda 1875 müň dollara satlydy.

Twitter nusanyňy üğgetdi. Jemgyjetçilik toru we mikroblog hyzmaty «Twitter» gök guş nusanyňy aýrup, ony «X» nusany bilen çalyşdy.

Düñgäde iň uly üel turbinasy. Hytaýda düñgäde iň uly üel turbinasy oturdyldy. Desga Hytaýyň günorta-gündogar kenarýakasynyda Ky Fuszýan welaýatynyda ornaşdyryldy.



TARYHDA ŞU GÜN

1984-nji ýylyň 28-nji iýuly - 12-nji awgusy aralygynda ABS-da XXIII tomsusky Olimpiýa oýunlary geçirildi. Olimpiýa oýunlary Amerikanyň Los-Anjeles şäherinde (Kaliforniýa ştaty) ikinji gezek geçirildi. Oýunlar bu ýerde ilkinji gezek 1932-nji ýylda geçirilipdi.



Täzelenen hökümet işe başlady

Fransiýada düzümi täzelenen hökümet resmi taýdan öz işine başlady. Ministrler Kabinetiniň ilkinji maslahatynda Prezident Emmanuel Makron ýurtta dörän çökgünlügiň üstünlüki ýeniň geçijekdigine ynam bildirdi.



Zähmet migrantlarynyň sanyny artdyrmakçy

Finlýandiýa her ýylda daşary ýurtly 15 müň talyp çekmegi we zähmet migrantlarynyň akymyny 30 müň adama çenli artdyrmagy maksat edinýär.



HYZMATDAŞLYK HAKYNDA YLALAŞYGA GOL ÇEKDILER

21-nji iýulda Hindistan bilen Ýaponiýa ýarymgeçirijileri işläp düzmek maksady bilen hyzmatdaşlyk hakynada ylalaşyga gol çekdiler. Bu barada Hindistanyň elektronika we maglumat tehnologiýasy ministri Aşwini Waşnsaw habar berdi.



Çarli Çapliniň gyzy aradan çykdy

Fransiýada Çarli Çapliniň gyzy Jozefina Hanna Çaplin 75 ýaşynyň içinde aradan çykdy. Aktýor we režissýor Çarli Çapliniň gyzy Nobelli edebiyat baýragynyň eýesi Ýujina O'Nilliň hem agtygydyr.



ILKINJI WODOROD AWTOBUSLARY ÝOLA ÇYKDY

Praganyň ýollarynda wodorod bilen işleyän ilkinji awtobuslar peýda boldy. Geljek iki ýylda şäher häkimligi bu ulaglary synagdan geçirer hem-de alternatiw hereketlendirijileri bolan ulaglary ornaşdyrmagyň çäklerini anyklar.



Ispaniýada parlament saýlawlary geçirildi

23-nji iýulda Ispaniýada möhletinden öň geçirilen parlament saýlawlarynda Konserwativ Halk partiýasy öňdeligi eýeledi. Öňdebaryjy syýasy güç hasaplanýan sagçy Halk partiýasy 350 orunlyk deputatlar kongresinde (parlamentniň aşaky palatasy) 136 orna eýe boldy.



Bu saýlawlar ilkişada ýulyň ahyryna mejilleşdirilipdi, ýöne maý aýynda Saňes möhletinden öň ses berlişigi geçirmek barada karara gelendigini mälim etdi. Ol özüniň bu ädimini Ispaniýanyň partiýalar zerur bolan goldaw üçin beýleki syýasy güçler bilen gepleşik geçirýärler.

HALK PARTIÝASY YEŇİŞ GAZANDY

Premýer-ministr Hun Seniň dolandyran Kamboja Halk Partiýasy (KHP) 23-nji iýulda geçirilen parlament saýlawlarynda yeňiş gazandy. Bu barada partiýanyň resmi wakili Sok Eisan mälim etdi.



niň ýolbaşçylygyna bolan ynamyny ýüze çykarýar - diýip, ol «Sinhua» habarlar gulyňyň habarçysyna aýtdy. Milli Assambleýanyň (parlamentniň aşaky palatasy) 125 agzasyny saýlamak üçin her bäs ýylda bir gezek geçirilýän saýlawlara jemi 18 syýasy partiýa gatnaşdy.

Elektroulaglary öndürmekde öñdebaryjy boldy

Hytaý häkimiýetleriniň elektroulaglaryň önümçiligiňi höweslendirmek baradaky maksatnamalary HHR-ni elektrikli awtoulag öndürmekde we satmaktada dünýä liderleriniň birine öwürdi.



Täze guýyny burawlap başlady

Hytaý ikinji has çuňňur gözleg guýusyňy burawlap başlady. Guýynyň taslamadaky çuňlugu 10,520 metre deňdir. Guýy Syçuan çökeltiginiň demirgazykgünbatarynda ýerleşýär.



işleri başlandy. Bu taslamanyň maksatlary synag häsiýetine eýedir. Hytaýly alimler Ýeriň içki gurluşyňy öwrenmek, geologik we geofizik barlaglary geçirmek üçin maglumat toplamak işleyärler.







